

betragter det som en Mangel ved denne Lov, at den indfører den Indskrænkning i Valgfriheden, om hvilken det blev fremhævet af et andet Medlem fra Kjøbenhavn, at den ved Forholdstalsvalgmaaden altid var moralsk tilstede og endog saa i dette Forslag blev retlig slaaet fast. Det er denne Indskrænkning, som jeg for mit Vedkommende har meget imod, og bliver den staaende, saaledes ialtfald fixeret, kan jeg ikke stemme for Lovforslaget. Det ærede 4de kongevalgte Medlem mente, at jeg forsvarede stod paa et naivt Standpunkt, idet jeg var et saa ungt Medlem, at jeg endnu vilde stemme efter min Samvittighed. Det er mig en ny Oplysning, at man, naar man kommer ind i Repræsentationen, skal lade sin Samvittighed blive udenfor. Det forekommer mig, at en gammel Politiker saa maatte blive til en meget samvittighedsløs Person. Det er dog en Forudsætning, jeg ikke vil gaa ud fra. Jeg vil isørigt gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at, om det end muligvis vilde være rigtigt at lade sin Samvittighed blive udenfor i Politiken, saa er der heldigvis endnu det Gode, at man kan bevare og beholde den i kommunale Anliggender. Der er ingen Forholdstalsvalgmaade, der nøder En til at stemme efter Lister, der have vi heldigvis endnu det Gode, at vi kunne tage Personerne enkeltvis og stemme efter, hvorledes vi værdsætte dem og anse dem for egnede til Repræsentanter for Kommunen, og derfor vil jeg sige, at dette Hensyn til Friheden bør spille en ganske anden Rolle ved kommunale Valg end ved de politiske. Lad os sige ligefrem, hvad er det, der er Tale om ved de politiske Valg? Det kommer til Syvende og Sidst blot an paa, at den Paagjældende stemmer korrekt, det er det Sidste, at han hører til Partiet, følger Partiet og vil stemme korrekt, det er det Afgjørende, at han repræsenterer en Stemme. Jeg driver naturligvis Sagen til sine Yderligheder, idet jeg dog mener, at det er det, man afgjørende maa lægge Vægt paa. Derimod tror jeg, at det virkelige maa erkjendes, at en Borgerrepræsentations Medlemmer have mange andre og omfattende Forretninger, saaledes at man ikke kan slaa sig til No med, at han vil stemme „rigtig“, naar det gjælder de administrative Anliggender, som Udvalgene skulle behandle; det maa være en Mand med praktisk Indsigt, Erfaring og Dygtighed til at kunne administrere en stor Kommunes Anliggender. Der kan jeg ikke slaa mig til No med, at jeg faar en Liste, paa hvilken der staar Navne paa Mand, der følge den politiske Anskuelse, jeg vedkjender mig, der maa jeg veie og prøve hvert enkelt Medlem, forvisse mig om, om han er i Besiddelse af de personlige Egner og Kvalifikationer, ved hvilke han kan gjøre Fyldest i den store, omfattende og mangeartede Virksomhed, som en

Kommunes Administration medfører. Det er det Betydningsfulde, der medfører, at man maa lægge Vægt paa de Enkelte og ikke blot paa Listerne som saadanne, der give Garanti for, at de Paagjældende have den rette politiske Farve. Den Fremgangsmaade, som jeg forudsætter, at mange Borgere have fulgt, er den, at naar man har set Listerne opstillede i Aviserne, en Liste fra de agtede Mænd, som der har været Tale om, en fra Grundeierforeningen, en fra Næringsdrivende, der anbefale den og den, saa ser man paa dem alle og kombinerer sin Liste derefter, saaledes at man, hvis der er Noget paa den ene Liste, som man ikke synes om, skyder dem ud og sætter Andre ind. Denne Fremgangsmaade har jeg fulgt, og jeg antager, at Mange, der ikke netop høre til de Kredse, der opstille bestemte Lister, ville sætte i høi Grad Pris paa at kunne følge denne Fremgangsmaade. Man kan sætte mere eller mindre Pris paa dette Hensyn til den individuelle Valgfrihed, men den Bemærkning vil jeg ikke tilbageholde, at, hvis jeg ikke kan bevare den i kommunale Anliggender, naar Forholdstalsvalgmaaden indføres, vil det for mig staa som et stort Spørgsmaal, om ikke Valgfriheden er mindst et ligesaa stort Gode som Forholdstalsvalgmaaden, ja, naar Spørgsmaalet bliver om at vælge mellem disse, maa jeg give Valgfriheden Fortrinet, thi det er en Ret for den enkelte Borger, som heller ikke bør kræves. Ligesaadant vist som et vist Kvotaantal af Borgernes Ret til at have Repræsentanter bør respekteres, ligesaadant vist maa den enkelte Vælgers Frihed til at sige: Jeg vil stemme for den Mand som Repræsentant, ham anser jeg for værdig dertil, ogsaa respekteres. Det finder jeg en naturlig Ret for enhver Borger, og naar Forholdstalsvalgmaaden kræver den, vil der for mig ikke være noget Spørgsmaal om, at jeg vil foretrække Valgfriheden for den anden Frihed.

Justitsministeren (De Llemann). Jeg beklager, at min Kollega Indenrigsministeren ved Forhandlingerne i det andet Thing er forhindret fra at være tilstede her. Smidlertid fremgaar det jo allerede af den Forhandling, her er ført, at det er tilstrækkelig bekendt, for en stor Del af Thingets Medlemmer idetmindste, hvilket Standpunkt han har indtaget til Sagen, og hvilken hans Betragtningssmaade er. Jeg tror derfor ikke, at jeg udtaler noget Nyt, naar jeg siger, at han ikke kan tilraade Vedtagelsen af Lovforslaget, saaledes som det er, og under de foreliggende Forhold. Derimod antager jeg ikke, at der fra hans Side vil være Noget at indvende imod, at dette Thing tager Sagen under nærmere Overveelse og navnlig overgiver den til Prøvelse af et Udvalg,